

PROJEKT MENTALT SUND COLLIE

FLER FRÅGOR OCH SVAR OM MENTALITET

Min hund gjorde ju ett riktigt bra MH, då behöver jag väl inte bry mig om syskonens mindre bra? Jag kan väl använda min hund i avel?

Om en hund har en MH-profil som är önskvärd för rasen men samtliga syskon har icke-önskvärda resultat kan man inte rekommendera att använda en hund i avel, i alla fall inte med avseende på just mentaliteten. Hundens prestation på MH styrs av dess genetiska anlag men även av miljöfaktorer. Om många släktingar har ett avvikande resultat jämfört med hunden själv finns skäl att tro att det är gynnsam miljö som gjort att just din hund presterar så mycket bättre. Det är alltså inte troligt att den goda prestationen kommer nedärvas till avkomman.

Min hund har aldrig reagerat på skott tidigare, behöver jag bry mig om att den gjorde det på MH, jag ska ju ha den i avel?

Man bör alltid ta hänsyn till att ett potentiellt avelsdjur visar jämförelsevis mer rädsla i vissa situationer än vad andra hundar i rasen gör. Det kan vara många orsaker som gör att du upplever att den inte gjort det tidigare. MH är en väldigt speciell situation för en hund och hunden blir belastad på ett sätt som den normalt inte blir till vardags. Kanske har den tidigare utsatts för skott i så trygga miljöer att den klarat av att hantera obehaget då, men i kombination med den övriga belastningen vid MH så visar den rädsla.

Min hund jagar vilt, det vill säga allt från kaniner till uppflygande fåglar och rådjur, men trasan på MH är inte intressant. Hur kan det komma sig?

Situationen med trasan vid MH skiljer sig väldigt mycket från det verkliga mötet med vilt. Forskning har visat att det inte finns någon stark koppling mellan hundens reaktion för trasan på MH och dess jaktlust i vardagslivet. Däremot finns en koppling till hundens leklust i vardagen, så vi kan anta att hunden uppfattar trasan snarare som en leksak än som verklig jakt.

Jag har gjort MH med min hund, men beskrivaren visar sig äga en schäfer, hur skall den personen kunna collie? Jag vill inte att min hund skall vara som en schäfer!

Vid ett MH beskriver man vad hunden gör enligt en skala som inte lägger någon värdering vid hundens reaktion. Skalan säger alltså inte något om vad som är önskvärt eller dåligt, utan är rent beskrivande. Det gör att det går utmärkt att använda samma test för collier och schäferhundar, eftersom det sen är upp till rasklubb och uppfödare att bestämma vilken profil man tycker är önskvärd för rasen. Den önskvärda profilen kan ju se väldigt olika ut för en collie jämfört med en schäfer. Eftersom beskrivaren bara kryssar i vad hunden gör behöver den personen inte kunna alla olika rasers typiska beteendemönster. Tolkningen görs ju i ett senare skede av hundägaren, rasklubben eller uppfödaren. En collie som gör MH förväntas alltså inte bete sig som något annat än just en collie!

Hur kan cirka 40 minuter av min hunds liv på en beskrivning ligga till grund för om den är lämplig att användas i avel?

Ett MH kan ge mycket nyttig information, som tillsammans med annan information om hunden, kan ligga till grund för beslut om den är lämplig till avel. Forskning har visat att MH har god koppling till hundens beteende i vardagslivet, och att reaktionerna i MH har tillräckligt höga arvbarheter för att de ska gå att påverka med avel. I projektet Mentalt Sund Collie kommer vi undersöka dessa samband ytterligare för just collie. MH är det mest objektiva och standardiserade sätt vi har att mäta ärftliga mentala egenskaper hos hundar, där vi också vet att dessa egenskaper har betydelse för hur hunden vardagsbeteende.

Katja Grandinson & Per Arvelius
Uppsala 2010-09-01